

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12CoCsp/17/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620201306
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8620201306.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobkyne R. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX W. XX, zastúpená Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom, Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, proti žalovanému C. M.s., skráteneý názov C., O., so sídlom K. R. X, XXX XX D., X.: XX XXX XXX, zastúpená Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č.k. 1Csp/46/2020-56 z 29.11.2021 takto

rozhodol:

- I. Mení rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamieťa.
- II. Zrušuje neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Svidník, sp. zn. 4Csp/20/2020 z 06.04.2020.
- III. Žalovanému priznáva voči žalobkyni nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. určil, že nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve žalobkyne, vedené V. úradom I., katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XX, v okrese I., v obci W., v katastrálnom území W., ako pozemok parc. č. XXX, o výmere XXX m², druh pozemku zastavane plochy a nádvoria, pozemok parc. č. XXX, o výmere XXX m², druh pozemku zastavane plochy a nádvoria, pozemok parc. č. XXX, o výmere XXX m², druh pozemku záhrady a stavba - rodinný dom, sup. č. XX, na parc. č. XXX, vrátane všetkých súčasti a príslušenstva, n i e s ú zaťažené záložným právom, ktorého vklad bol povolený na základe rozhodnutia V. úradu I., katastrálneho odboru v konaní V-XXXX/XX, na základe zmluvy o zriadení záložného práva, zo dňa XX.XX.XXXX v prospech žalovanej a vo výroku II. o trovách konania rozhodol tak, že ich plnou náhradou zaviazal žalovaného.

2. Rozsudok po citácii ust. § 37 ods. 1, § 52 ods. 1-3, § 151a ods. 1, § 151b ods. 1- 4, § 23a z.č. 634/1992Zb., § 255 ods. 1 CSP vecne dôvodil tým, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že nehnuteľnosti bližšie špecifikované v žalobe nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovaného, tvrdiac, že zmluva o zriadení záložného práva č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX z XX.XX.XXXX uzatvorená medzi ňou ako záložcom a žalovaným ako veriteľom je neplatná, pretože neobsahuje náležitosti, ktoré musia byť v zmysle citovanej právnej úpravy v takejto zmluve uvedené. Konkrétne, neobsahuje výšku istiny, ktorá je zabezpečená zabezpečovacím právom k nehnuteľnostiam. Výpočet uvedený v čl. II Záložnej zmluvy je podľa žalobkyne všeobecným konštatovaním, je neurčitý

a z tohto neurčitého výpočtu nemožno zistiť presnú výšku zabezpečenej pohľadávky. Predmetne dojednanie odkazuje na nejasne úroky, iné príslušenstvo a záložne právo ma dokonca zabezpečovať aj splnenie ďalších neurčitých a nejasných záväzkov podľa úverovej zmluvy. Pritom môže ísť aj o plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok. Rovnako nie je naplnená ani ďalšia náležitosť, ktorá je zákonnou náležitosťou, ak nie je možné určiť presnú výšku zabezpečenej pohľadávky a tou je uvedenie maximálnej hodnoty istiny, ktorá je zabezpečovacím pravom zabezpečená. Napádaná zmluva slúžila na zabezpečenie úveru poskytnutého na základe zmluvy o financovaní bývania č. XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX z XX.XX.XXXX, na základe ktorej bola žalobkyni a jej manželovi poskytnutá flexihypotéka vo výške 1.050.000,-Sk a spotrebný úver vo výške 450.000,-Sk. Doposiaľ bol uhradený úver vo výške 54.900,-Eur, no v dôsledku straty príjmov a pretrvávajúcich zdravotných problémov sa dostali do omeškania s plnením ďalších splátok a tak žalovaný po predčasnom zosplatnení úveru pristúpil k výkonu záložného práva, pričom neodkladným opatrením nariadeným V. súdom I., sp. zn. 4Csp/20/2020 z 06.04.2020 bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva a ona bola odkázaná na podanie žaloby vo veci samej, ktorá sa prejednáva v tu súdnej veci. Na základe vykonaného dokazovania mal potom za to, že čl. II napádanej zmluvy v znení: „Záložný veriteľ uzavrel dňa XX.XX.XXXX s E. X., rod. X. a R. X., rod. K. záložcom zmluvu o financovaní bývania pod reg. číslom: XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX v celkovej výške 1.500.000,-Sk v súlade s ktorou bola poskytnutá flexihypotéka vo výške 1.050.000,-Sk a spotrebný úver vo výške 450.000,-Sk v ktorej sa záložca zaviazal, že záložnému veriteľovi vráti úver, zaplatí úroky a iné príslušenstvo a splní ďalšie záväzky podľa úverovej zmluvy“, obsahu obligatórnu náležitosť v zmysle § 151b ods. 2 Obč. zák., lebo určenie zabezpečovanej pohľadávky je uvedené v tomto článku nezameniteľným spôsobom tak, že sú uvedení záložný veriteľ a záložca, je uvedené číslo zmluvy o financovaní bývania (XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX), celková výška financovania (1.500.000 Sk), ktoré bolo realizované kombináciou hypotekárneho úveru (1.050.000,-Sk) a spotrebného úveru (450.000,-Sk) s tým, že popisným spôsobom je uvedené, že podľa uvedenej zmluvy sa záložca zaviazal vrátiť záložnému veriteľovi úver, zaplatiť úroky a iné príslušenstvo a splniť ďalšie záväzky podľa uvedenej zmluvy. Naproti tomu mal však za to, že napádaná zmluva neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 151b ods. 3 Obč. zák., lebo určenie hodnoty zabezpečovanej pohľadávky alebo určenie najvyššej hodnoty istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje je dôležité z tohto hľadiska, že záložné právo nemusí zabezpečovať celú pohľadávku, ale len jej časť a ďalej, záložným právom možno zabezpečiť pohľadávku, ktorá má vzniknúť v budúcnosti, pričom jej výška nie je celkom istá, tu poukazujúc na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 10C 28/2018 zo dňa 29.01.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 15Co 37/2019 zo dňa 17.03.2020. Preto žalobe vyhovel a o trovách konania rozhodol podľa zásady úspechu.

3. Označený rozsudok včas podaným odvolaním napadol žalovaný majúc za to, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, v podstate dôvodiac, že pre určenie zabezpečovanej pohľadávky v zmysle § 151b ods. 2 Obč. zák. sa nevyžaduje určenie výšky istiny poskytnutého úveru, nakoľko určenie výšky istiny je náležitosťou v zmysle § 151b ods. 3 Obč. zák., pričom napádaná zmluva obsahuje nie len určenie pohľadávky podľa ust. § 151b ods. 2 Obč. zák.(presné označenie veriteľa, záložcu a právny titul, z ktorého pohľadávka vznikla), ale aj nepochybne najvyššiu hodnotu istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje (1.500.000,-Sk) v zmysle ust. § 151b ods. 3 Obč. zák. Na podporu svojich tvrdení poukázal na odbornú literatúru, ako aj na rozhodnutia KS TT, resp. KS NR a navrhol zmeniť napadnutý rozsudok a žalobu zamietnuť, alternatívne ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne uplatnil trovy konania.

4. Protistrana sa k podanému odvolaniu do rozhodnutia odvolacieho súdu nevyjadrila.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má základné zákonom predpísané náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 a § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia

rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie je vo výroku vecne nesprávne, čím boli splnené podmienky pre jeho zmenu podľa § 388 CSP.

6. Vzhľadom na to, že odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania a dôvodom pre zmenu napadnutého rozsudku je len právne posúdenie otázky ne/existencie obligatórnej náležitosti napádanej zmluvy v zmysle § 151b ods. 3 Obč. zák., ktorú posudzoval už súd prvej inštancie a obidve sporové strany sa k tejto otázke mali možnosť vyjadriť, odvolací súd nepovažoval za potrebné a účelné na prejednanie odvolania nariaďovať pojednávanie, keď si to nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP).

7. Predmetom odvolacieho prieskumu je tak posúdenie správnosti právnych záverov súdu prvej inštancie, ktorý došiel k presvedčeniu, že napádaná zmluva neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 151b ods. 3 Obč. zák.

8. Podľa § 151 ods. 3 Obč. zák. V zmluve o zriadení záložného práva sa určí najvyššia hodnota istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje hodnotu zabezpečenej pohľadávky.

9. Podľa čl. II. napádanej zmluvy Záložný veriteľ uzavrel dňa XX.XX.XXXX s E. X., rod. X. a R. X., rod. K. záložcom zmluvu o financovaní bývania pod reg. číslom: XXX/XXXXXX/XX-XXX/XXX v celkovej výške 1.500.000,-Sk v súlade s ktorou bola poskytnutá flexihypotéka vo výške 1.050.000,-Sk a spotrebný úver vo výške 450.000,-Sk v ktorej sa záložca zaviazal, že záložnému veriteľovi vráti úver, zaplatí úroky a iné príslušenstvo a splní ďalšie záväzky podľa úverovej zmluvy.

10. Jednou z obligatórnych náležitostí záložnej zmluvy je aj označenie zabezpečovanej pohľadávky. Požiadavku identifikácie zabezpečovanej pohľadávky možno považovať za splnenú, ak je v záložnej zmluve charakterizovaná presným vymedzením osoby veriteľa a dlžníka a právneho dôvodu/titulu, z ktorého pohľadávka vznikla [(§ 151b ods. 2 Obč. zák.), komentáre k Občianskemu zákonníku, napr. C.H. Beck, resp. Krajčo a kolektív]. Hoc uvedené nie je predmetom odvolacieho prieskumu, správne súd prvej inštancie uzavrel, že napádaná zmluva uvedenú obligatórnu náležitosť obsahuje. K tomu a v súvislosti s nižšie uvedeným je potom potrebné zvýrazniť, že pre bezpečné identifikovanie zabezpečovanej pohľadávky podľa tohto zákonného ustanovenia nie je potrebné stanovenie jej výšky.

11. V zmysle už vyššie citovaného ust. § 151b ods. 3 Obč. zák. je potrebné, aby sa v zmluve o zriadení záložného práva určila hodnota istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje (rovnako ako zhora zmieňované komentované znenia Občianskeho zákonníka). Ide teda o ďalšiu obligatórnu náležitosť záložnej zmluvy. Potom vychádzajúc zo zistených skutočností obsiahnutých v spise, so zreteľom na všetky dostupné okolnosti prípadu, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie otázku v tomto spore namietanej neexistencie obligatórnej náležitosti záložnej zmluvy v zmysle § 151b ods. 3 Obč. zák. nesprávne právne posúdil, pretože v čl. II. napádanej zmluvy je jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností sumou určená celková hodnota istiny 1.500.000,-Sk a nič na tom nemôže zmeniť ani fakt, že do zmluvy bolo vnesené aj príslušenstvo, lebo istinou úveru sa rozumie v ekonomickej a právnej terminológii iba základná suma poskytnutého úveru - bez príslušenstva. Potom úvahu súdu prvej inštancie o tom, že napádaná zmluva v dôsledku absencie obligatórnej náležitosti uvedenej v ust. § 151b ods. 3 Obč. zák. je neplatná, možno hodnotiť ako zjavne nesprávnu. Rozhodnutie iného senátu toho istého odvolacieho súdu, na ktorý poukazovala žalobkyňa, a ktorého závery prevzal do svojho rozhodnutia aj súd prvej inštancie nenapĺňa atribúty pojmu ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít a nemá ani horizontálnu záväznú silu pre senát prejednávajúci tento spor. Potom neexistuje zákonná prekážka, pre ktorú by senát prejednávajúci tento spor, nemohol nezdieľať názory vyslovené v rozhodnutí iného senátu odvolacieho súdu, a to bez potreby bližšej reflexie naň.

12. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností a právnych argumentov dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v I. vyhovujúcim výroku je vecne nesprávny a je ho potrebné postupom podľa § 388 CSP zmeniť a žalobu zamietnuť.

13. Pretože bol rozsudok súdu prvej inštancie odvolacím súdom zmenený tak, že žaloba bola zamietnutá, musel odvolací súd aplikujúc ust. § 337 ods. 3 veta posledná v spojení s § 335 ods. 2 CSP pristúpiť taktiež k zrušeniu nariadeného neodkladné opatrenie v danej veci.

14. O nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov celého konania proti neúspešnej žalobkyni v plnom rozsahu (v dôsledku úplného zvrátenia výsledku konania na súde prvej inštancie na základe dôvodne podaného odvolania sa plne úspešnou stranou s nárokom na náhradu trov celého konania stal práve žalovaný). O výške priznanej náhrady trov celého konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP). Odvolací súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na postup podľa § 257 CSP.

15. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).